

ECHO (47) sb m, f i n

f (40), m (3), n (1), m a. f a. n (3); f KlonŻal (40), m StryjKron (3), n ZawJeft, m a. f a. n RejWiz, StryjWjaz, GórnTroas.

Teksty nie oznaczają é; e o jasne.

N sg echo (47).

Sł stp brak, Cn s.v. przyśpiewywam, Linde XVII – XVIII w.

Powtórzenie, odbicie głosu, odgłos; personifikujący sposób przedstawienia tego zjawiska w tekstach XVI w. nawiązuje do mitologicznej nimfy leśnej Echo, zjawisko to uosabiającej [echo – zażwięk Mymer¹ 35, Mymer² 37, BartBydg; echo, soni vel vocis repercussio – padnienie albo odzywanie głosu, gdy się na czyje wołanie widzi, jakoby się kto odzywał, właśnie niektórzy zową odgłos, Latine dicitur imago, et fingitur Dea esse. Mącz 99b; echo – dźwięk z krzyku powtórzony Calep; głosu odbijanie, odgłos – echo Cn] (47) : RejWiz 34v marg; Tárátántára wżędzie brzmi/ á echo krzyczy/ Konie rzą/ grzmot z zbroy s írebrá/ kto wżytkich wyliczy. StryjWjaz B3v; Echo pogłósie leśne co po mowiących pomawia. KlonŻal A4 marg; Echo też zá tobą chodząc zá wieczorney rofy/ Zbierała po dźwięcznym leśie rospulzczone głofy. Nárčíssowi fię swoiemu po dolnych żwierzyńcách Zálecála pieśnią twoią KlonŻal B2v; Echo to ieft Dźwięk leśny/ ow co fię wołájącemu w leśie/ á zwłázczá wieczor albo po rośie ozywa. KlonŻal E3; (did) BATRACH (–) Podrzeźniáeżko/ czemuż ták pomawiałz po mnie wolno. (did) ECHO (–) Bo mnie wolno. KlonŻal E3, Bv, E3, E3v, E4, E4v (37); Niebá trzałk niezwyčajny: łáčno słyżec było/ A Echo swóy głos z ítráchem w górách ítánowiło. ZawJeft 13; A co w dżióráwych íkáłách Echo żyie/ Oddáiąc końcé słów/ á przodki kryie GórnTroas 13.

Tytuł (1): ECHO. Rozmowcy/ Bátrách Poetá niedożły/ ktorego zmiánkę czyni w tymże Idyllion Theocritus, ktoremu odpowiada Echo KlonŻal E3.

Frazy: »Echo odpowiada« (1): Nie ták nam iáko tobie Echo odpowiada. KlonŻal Bv.

»Echo się o(d)zywa« (2): A Echo ná powietrzu z trwogi fię odzywá. StryjKron 255; KlonŻal Bv.

»Echo przydrzeźnia« (1): Gdy pod láfy mownemi śpiewác fię kuśiemy/ Dworna Echo przydrzeźnia/ że milczeń muśiemy. KlonŻal Bv.

»Echo (głos, krzyk itp.) rozdwoja« (2): krzyk Mężow bitnych [...] trzałk z Dział y z Ruńnic/ ránnych pod końmi ítkánie/ koni bez Pánów zbitych ogromne rzánie Echo w lefiech y po gorách rozdwoiał. StryjKron 757, 702.

Wyrażenie: »Echo dźwięki tworząca, głosotworna« (1 : 1): Iuż fię latniey nie będą láfy ozywály. Iuż niema/ y záłofsna/ iuż nie ták pozorna W gornych cíeniách vsiádlá Echo głófotworna. KlonŻal A4; Echo dźwięki tworząca iuż teraz vmilkłá KlonŻal Bv.

Synonimy: odgłos, pogłósie, zażwięk.